

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Svmmvla Selectarvm Qvaestionvm Regvlarivm

Bonagratia <von Habsheim>

Friburgi Brisgoiae, 1665

Irregvlaritas

[urn:nbn:de:bsz:31-160625](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160625)

De Indulgentiis vide insuper V. Officium Di-
uinum. V. Privilegium. V. Visitor.

IRREGVLARITAS.

237. Quid sit Irregularitas. 238. Quomodo
incurratur. 239. Incurrisse cogno-
scatur.
240. Irregularitatis effectus primus.
241. Irregularis potest ea, quæ licent Laicis.
242. Tenetur ad recitandum Horas Cano-
nicas.
243. Nequit Ordines recipere vel exercere.
244. Irregularitatis effectus secundus.
245. An validè possit Irregularis administra-
re Sacramentum Pœnitentiæ.
246. Irregularitas duplex, ex Defectu culpa-
bili & inculpabili.
247. Ex Defectu perfectæ lenitatis. 248. In
multis casibus non incurritur. 249.
Incurrunt eam milites.
250. Irregularitas ex Delicto.
251. Irregularitas tollitur tribus modis. 252.
Dispensatione. 253. Baptismo. 254.
Professione Religiosâ.
255. Dispensat ordinariè solus Papa.
256. Potestas dispensandi Episcoporum. 257.
In homicidio. 258. Defectu perfectæ
lenitatis.

259. Potestas dispensandi Regularium erga
Subditos.
260. Respectu Secularium.

237. **I**rregularitas, est Impedimentum Canonium, quo quis inhabilis est ad Ordines suscipiendos, vel susceptos exercendos, ob tuendam dignitatem ipsius Ordinis, ac Beneficij Ecclesiastici. Cum dicitur, Impedimentum, distinguitur Irregularitas à censuris, quæ ex sua propria ratione ob culpam infliguntur, velut pœnæ medicinales: Irregularitas verò est moralis inhabilitas Personæ, per se primò impediens susceptionem Ecclesiasticorum Ordinum, secundariò verò & consequenter eorundem usum, si iam consecutus quis eos fuerit, propter aliquem defectum seu maculam: quandoquidem decet eos, qui ad altaris ministerium assumuntur, tam corpore, quàm animo esse integros, puros & immaculatos; specialiter verò tradita definitio explicat differentiam Irregularitatis à suspensione & depositione, cum quibus aliquam similitudinem gerere videtur. Nam suspensio, sicut & depositio, per se ac directè non impedit Ordinis susceptionem, sed potiùs usum Ordinis suscepti, quare Clericorum propria est. At verò Irregularitas tam in Laicos, quàm Clericos, imò magis in Laicos cadit, quippe

CCXXX.
VII.

Quid sit

quæ, cum in his primarium effectum suum exercere possit, ipsos inhabiles reddit ad exercitiũ Ordinis; nec nõ & Ordinis alicuius sacri susceptionem.

C. CXX.

238.

VIII.

Quomodo
incurritur
irregularitas?

Ex his patet 1. Irregularitatem non ab homine per sententiã, sed solo iure, eoque non particulari, seu Episcopali, sed vniuersali tantũ Pontificio imponi posse. Irregularitas enim, vt dictum, principaliter non imponitur per modum pœnæ, sed potiùs per modum Canonici Impedimenti, ob decentiam & reuerentiam sacro altaris ministerio debitam; valde autem decens est, vt talia Impedimenta propterea sint in tota Ecclesia, sicut & altaris ministerium, honor, & reuerentia vniuersæ Ecclesiæ communis est. Quare quoties in Canone præcipitur, vt pœna alicui per sententiam Iudicis imponatur, non est Irregularitas, sed suspensio vel depositio, &c.

Porro circa formam verborum, quibus in iure inducitur Irregularitas, ea debent esse significantia Canonicum Impedimentum ipso facto incurrendum, nullã Iudicis expectatã sententiã, etiam declaratoriã criminis. Requiritur etiam, vt verba, quibus Irregularitas declaratur, ita sint propria, vt in specie declarent impedimentum vt ab alijs distinctum. Vbi etiam adverte, quod quando

quando expresse ponitur Irregularitas, et si
 verbo de futuro iungatur, v. g. Irregularis
 erit, aut fiet; intelligitur ipso facto, quia
 ita limitat & petit natura ipsa Irregularita-
 tis, licet illi, verbo non addatur, *ipso facto*,
 vel simile. Verba autem Iuris, quæ signifi-
 cant Irregularitatē, sunt hæc: *non potest es-
 se Clericus, vel ne sit, ad Clericatum non pro-
 moueatur, nunquam ordinetur, nunquam ad-
 spirer ad Ordines, ad ministerium Ecclesiasti-
 cum non admittatur &c.* qui modi loquendi
 habentur in Canonibus Apostolicis, & ali-
 is in Iure sæpius. Insuper quandò verba Iu-
 ris significant totalem Irregularitatem, fa-
 cilè colligitur; quando verò tantùm parti-
 cularem, advertendæ sunt circumstantiæ,
 an pro suspensione vel depositione possint
 intelligi. Quando verò in Iure ponitur Pri-
 uatio Sacerdotij, solet aliquando intelligi
 totalis Irregularitas, quia omnis ordo ad
 Sacerdotium ordinatur, & ita nomine Sa-
 cerdotij totus Clericatus intelligitur. An
 verò sumatur aliquandò tantùm pro ordine
 Sacerdotali strictè, colligitur ex circum-
 stantijs.

239. Ad cognoscendum igitur, an **CCXXX**
 quis incurrerit Irregularitatem, perpen- **IX.**
 dendum antè omnia est, an casus ille, de *Incurrisse*
 quo quæritur, in Iure sit expressus, ac *qui cog-*
noscatur
cihè

Li. 9.

cificè nominatus; aliàs enim quamvis parvideatur esse ratio, vel etiam maior, non incurritur Irregularitas. Neque ab vno casu ad alium, ob similem vel maiorem rationem, extensio fieri potest, vt ex communis tradit. *Nauar. in man. c. 27. n. 144.* Imò nec in dubio quidem Iuris incurritur Irregularitas, teste eodem *Nau. in c. Si quis autem de Penit. d. 7. n. 35.* cum odia restringenda sint. De dubio facti, in hoc scilicet, aut illo particulari casu, an incurratur Irregularitas, maior est difficultas. Plerique quoad forum Conscientiæ consulunt, vt in tali dubio, quis abtineat à diuinis, ne se exponat periculo faciendi contra prohibitionem Irregularitatis. Alij tamen communiter in solo homicidio censent quem Irregularem in dubio facti, secùs autem in alijs casibus, quia iura solum loquuntur de dubio facti homicidij. *Bassæ. V. Irregularitas. 1. n. 10.* Quando inter multos, dubitatur, quis ex illis occiderit, etsi communior ferat sententia, omnes, de quibus dubitatur, esse Irregulares, *Lessius tamè in 3. p. D. Thom. c. 3. de Irregul. dub. 1. n. 25.* Vt eum refert *Dian. p. 9. tr. 7. Res. 20.* docet quosdam non improbabiler dicere, hoc solum habere locum in foro externo, idque maximè ante diligentem Inquisitionem: In foro autem cō-

Scientiæ,

scientiæ, si post factam diligentem inquisitionem adhuc manet omnino dubium, quis sit auctor, neminem censendum irregularem; quia satius est crimen aliquod impunitum relinqui, quàm innocentes puniri &c. Licet verò etiam in dubio homicidij præsumatur Irregularitas, hoc tamen extendendum non est ad dubium homicidij iusti, v. g. in bello commissi. *Dian. p. 3. tr. 5. res. 72.*

240. Patet 2. Qui sint effectus Irregularitatis. Est igitur primus ac primarius, Impedimentum suscipiendi ac exequendi Sacramentum Ordinis extoto, vel in parte; fit enim aliquandò, vt species vel modus Irregularitatis sit absolutus, aliquandò non, sed cum respectu tantùm ad certum ordinem aut ordinis executionem, qualis est administratio Sacramentorum, præter Baptismum sine solennitate, & Matrimonium cuius Ministri sunt ipsi contrahentes. Hæc autem intellige de licita susceptione vel administratione Sacramentorum; quin enim validè Irregularis ordines suscipiat, suscepi- tisque vti possit, nil obstante Irregularitate, modo cætera requisita adsint, nullum est dubium: Mortaliter tamen peccabit in Irregularitate prohibitum Ordinem suscipiens, vel administrans, vt omnes docent, licet

CCXL,
Irregularis
effectus
primus.

cet noua Irregularitas idèd nulla incurra-
tur, teste Nauar. communiter recepto in
Man. c. 27. n. 194.

CCXLI.

*Irregula-
ris potest
ea, qua
licet Lai-
cis.*

241. Tamen Irregularis non prohibe-
tur actus sacros exercere, qui per Laicum
præstari possunt, cum priuetur tantummo-
dò actibus, qui sunt proprii ordinatorum,
quapropter potest recipere Sacramenta, ex-
cepto Ordine, idèdque etiam absolui à pec-
cato, illo quoque, ob quod incurta est Irre-
gularitas, illâ manente; quia Irregularitas
non priuat vsu passiuo Sacramenti Pœni-
tentia, neque peccatum habet connexio-
nem cum Irregularitate, sed sicut Irregula-
ritas potest tolli per dispensationem manen-
te peccato, sic è contra; cum non idèd re-
seruatum censeatur, ex eo quòd Irregulari-
tas reseruata sit. *Lezan. V. Irregularitas.*
num. 7.

CCXLII.

*Tenetur
ad reci-
tandum
officium
Diuinũ.*

242. Potest insuper dicere officium Ca-
nonicum, imo ad hoc tenetur, si aliàs se-
clusâ Irregularitate ad id tenebatur. Potest
etiam illud & quodcunque aliud officium
in Choro, vel Ecclesia, cantando dicere,
modò nõ faciat eo modo, quo à Clericis id
effici tantum potest, id est, solenniter cum
illis caremonijs & vestibus, quæ ei compe-
tant ex officio & ordine. Quare si Subdia-
conus Irregularis Epistolam canat sine ve-
stibus

ribus in Choro, aut sine manipulo in Altari, quia tunc non facit actum ordinis solenniter, sine peccato est; sicut & in necessitate Baptismum sine solennitate ministrans, quia id & Laicus facere potest.

243. Nequit autem Irregularis ordines, CCXLIII.
 vel maiores, vel minores, & ex communi Nequit
ordines
recipere
vel exercere.
 sententia, neque primam tonsuram suscipere; vel si ordinatus fuerit, ordines quoscunque, siue maiores, siue minores exercere, qui à Clericis tantum exerceri possunt, quare non tantum prohibitum est ipsis Sacerdotaliter absoluerè à peccatis, aut ministrare ex officio aliquod Sacramentum, sed neque facere officium Hebdomadarii, Dicere, Dominus vobiscum, Benedicere aquam &c. Lezan. cit. n. 6.

244. Alter Irregularitatis effectus ex CCXLIV.
 primo illo nascitur, ideoque & secundarius Effectus
secundarius.
 dicitur, atque beneficium respicit ipsi Ordini annexum; Irregularis enim sicut est inhabilis ad ordines, & eorum usum, sic est & ad beneficium, quod datur propter Officium Clericale. *c. de Rescript. in 6.* Nominè autem Beneficij intellige etiam Prælaturas in Religionibus, Generalatum videlicet, Prouincialatum, Guardianatum, &c. de quibus *V. Prælatus*. Quia licet hæc Beneficia propriè non sint quoad utilitatem temporalem

poralem percipiendi fructus seu redditus; sunt tamē Beneficia, quoad Iurisdictionem Spiritualem, & curam animarum, quam important Lezan, *V. Beneficium. n. 3.* Irregularis itaque incapax est Beneficij, & cuiuscunque Prælaturæ Regularis, ad eod vt ex communi DD. sententia, collatio illius Irregulari facta, sit ipso iure irrita, quod idē retinere saluā conscientiā non possit, nisi obtentā dispensationē Irregularitatis, curauerit Beneficium sibi de nouo conferri ab eo qui potest illud conferre. *De quo vide V. Electio. n. 166. & n. 169.* Aliquorum tamē sententia est, vt ait P. Bassæ, *V. Irregularitas. n. 13.* Non improbabilis, licet peccet mortaliter Irregularis, acceptando Beneficium in Irregularitate, & similiter retinendo; valere tamen collationem Beneficij, & posse facere fructus suos, neque teneri eos restituere, etiam si per Iudicem beneficio priuaretur. Item posse impetratā dispensationē Irregularitatis licitē beneficium retinere absque alia habilitatione, vel noua collatione. Posse etiam validē exercere omnes actus competentes ratione beneficij, imō & licitē, si non sint actus ordinis, & saltem nō sit in mora petendi dispensationem. Vnde potest absoluere acēsuris, dispensare in votis, assistere matrimonio, &c. Potest etiam

Parochus

Parochus Irregularis delegare Iurisdictionem alteri Sacerdoti, vt suas oues absoluat: nam hæc delegatio non est vsus Ordinis.

245. An verò Irregularis, si non licitè validè tamen possit administrare Sacramentum Pœnitentiæ? dubium est; Negant aliqui: Communior tamen est, teste P. Caspensi, de Irregularit. disp. 5. sec. 3. n. 21. licet grauitèr peccet, validam tamen esse absolutionem, quia Ecclesia non irritat actus Iurisdictionis. Vnde licet Irregularis peccet lethalter exercendo actum ordinis, si tamen de facto absoluat, valida erit absolutio, quia habet potestatem ordinis & Iurisdictionis; sicut & valida erit consecratio ab illo facta. Si tamen Irregularis nominatim fuerit denunciatus, invalida erit Confessio, non ex defectu Irregularitatis, sed quia erat vitandus, ac proinde pœnitens poneret obicem gratiæ, cooperando peccato Sacerdotis exercentis functionem ordinis contra pœnam Irregularitatis. Si tamen Confessarius esset nominatim denunciatus Irregularis, & hoc ignoretur à Pœnitente, Confessio facta bonâ fide tali Sacerdoti valida erit, sicut & absolutio ab illo collata, quia nihil deest ex parte Pœnitētis, si alioqui sit rectè dispositus, nec peccet comunicando cum Irregulari, neque ex parte Sacerdotis,
quia

CCXLV.

An Valide possit administrare Sacramentum Pœnitentiæ.

quia Irregularitas non tollit potestatem Jurisdictionis & ordinis. Vnde etiam talis potest ab Episcopo munus Confessarij validè obtinere, cum hoc importet tantum Jurisdictionem, quod, ut dixi, per Irregularitatem non prohibetur. *Bassæ cit. n. 16. post Dian. p. 4. rr. 2. Res. 68. & alios plures.*

CCXLVI. 246. Irregularitas, ratione defectus, dividitur 1. in eam quæ oritur ex defectu inculpabili, & eam, quæ ex defectu culpabili siue delicto incurritur.

Ex defectu Sacramenti. Primi generis Irregularitas est 7. ex defectu Sacramenti, seu Bigamiâ, eaque triplici. 1. verâ, cum quis plures simul aut successivè habuit vxores. 2. Interpretativâ, cum duxit ab altero corruptam, si scit fuisse corruptam, aut id sit notorium. 3. Similitudinariâ, si quis ordine sacro, aut voto solenni Religionis adstrictus cum aliqua licet virgine Matrimonium etiam invalidè contrahit & consummat,

Ex defectu corporis. 2. Ex defectu corporis; quo laborant 1. Illegitimi, orti ex fornicatione, vel stupro, vel incestu, vel adulterio, nisi per subsequens Matrimonium Parentum legitimentur. 2. Qui absque culpa propria amittit aliquod membrum, quod impediatur usum & exercitium congruum Ordinis, vel certè notabilem deformitatem aut horrorem gignit. 3. Qui necdum attingere legitimam ætatem

etatem ad SS. Ordines recipiendos requiritam. De quibus V. SS. Ordines. 4. Infirmi, quando infirmitas vel impedit executionem Ordinis, vel notabilem deformitatem inducit, &c. Extenditur ad eos tantum Ordines, quorum usum vel prorsus impedit, vel notabiliter deformem & scandalosum reddit, neque diutius durat, quam duret defectus. 5. Serui, obligati ad ratiocinia, curiales, vxorati, qui non sunt liberi.

Tertia est ex defectu animæ, 1. insufficientis litteraturæ, 2. Iudicij.

247. Quarta est ex defectu perfectæ lenitatis, quam incurrit, qui iam baptizatus hominem licitè deformat, hoc est, occidit, aut mutilat, aut causam propinquam deformitatis dat, in casu tantum administrationis siue executionis Iustitiæ publicæ, non autem in vilo alio casu deformitatis licitæ, vt præter alios docet Tanner. de Irregular. dub. 11. Ratio huius est, quia decet Clericos & Ordinum Ministros, mansuetudinem & lenitatem Christi imitari & repræsentare. Dixi (qui licitè deformat.) qui enim iniuste hoc facit, Irregularitatem quintæ speciei incurrit, de qua postea. Dicuntur autem mutilare, qui membro, non qui vsu membri priuant, aut debilitant; vnde qui claudum reddit aliquem, aut cæcum non er-

Aa

endo

CCXL.
VII.Ex defe-
ctu per-
fectæ leni-
tatis.

endo oculum, non fit Irregularis; multo minus qui alterum vulnerat, etiam cum multo sanguine. Nomine *membri*, etsi plures intelligant quamcunq; corporis partem notabilem, quæ talis est, vt illius carentia reddat corpus humanum mutilum, seu imperfectum; nõ improbabiliter tamen, alij, *membri* nomine, intelligunt hic illam tantum corporis partem, quæ moraliter loquendo censetur habere distinctum per se officium in corpore humano, vt oculus, pes, manus, auris, membrum virile. Non autem barba, labra, cartilago auris seu auricula, mammilla fœminæ.

Dicitur *sufficiens & propinqua causa*, talem exercens actum, qui vel ex natura sua, vel ex peculiari intentione operantis efficaciter concurrat ad deformitatem alicuius particularis personæ.

Dixi autem *in casu tantum administrationis, &c.* quia hic casus tantum in Iure exprimitur, neque vllum Ius Irregularitatem imponit, nisi Ministris Iustitiæ, & ijs qui concurrunt ad causæ probationem, vel executionem pœnæ: vt sunt omnes Iudices, Ministri, Procuratores, Executores, & Subexecutores Iustitiæ in causa sanguinis, hoc est, mortis seu mutilationis, effectum se-

cuto,

Euto, etsi Reum tantum ducant, vel auctoritativè comitentur. Item Assessores, Notarii, testes, accusatores, ac denunciatores in eadem causa sanguinis, nisi protestentur coram Iudice, se non intendere deformitatem Rei, sed hoc tantum ut impediatur mala, & auerantur damna. Ob quam protestationem licet communiter tantum excusetur accusator, tamen Aduocatum etiam & testem ob eandem excusari, ne fiant Irregulares docet *Dian. p. 4. rr. 2. de Irregular. Res. 32.* asserens etiam *Res. 31.* aliquos non improbabiler censere, non fieri testem Irregularem, quando vel jure obligatur, vel iusto Iudicis præcepto ad ferendum testimonium, multòque magis, quando ad id graui metu adigitur, cum eo casu non censeatur voluntariè ad mortem concurrere. Quòd si Clericus etiam Sacerdos criminofum cum hac protestatione denuntiat, non fit Irregularis, neque Aduocatus, si tantum defendat Reum suum, non postulando pœnā talionis contrà Accusatorem, si ex accidente sequatur pœna mortis Accusatoris. Idem de teste habet *Dian. Res. 96.* Etsi Clericus fuerit, qui in fauorem Rei testari potest de licentia Episcopi vel eius Vicarij.

CCLX-
VIII. 248. Ex allato Principio Dian. p. 3. pp.
35. Res. 99. & alibi, colligit plures casus, qui-
In multis
casibus
non in-
curritur.
bus Irregularitas non incurritur, ac si
quis ei, qui plectendus est capite, dicat, vt
supponat caput ad suscipiendum ictum,
ideoque citius supponat. Neque si quis di-
cat Carnifici, vt aliquid aptet, quo citius
qui morte plectitur, extinguatur. Neque
si quis, dum Reus ad supplicium ducitur,
consilium dat capiendi viam breuiorem,
quo illud subeat citius, aut sollicitat acce-
rari executionem Iustitiæ, dicendo v. g. ho-
ram esse breuem, aut populum nimis deti-
neri. Item excusatur Confessarius & Re-
sponzor casuum Conscientiæ, si interroga-
tus à Iudice, an sit obligatus ad occidendū
Reum? Respondet, in particulari, adesse
obligationem occidendi Reum. Item qui
detegit malefactorem, vel clamat adesse la-
tronem, vel vt comprehendatur, nisi quan-
dō, qui manifestat, esset accusator, vel te-
stis necessarius ad causæ cognitionem, vel
hoc faciat vt Minister Iustitiæ. Item de-
nuntians hæreticum, licet sciat comburen-
dum. Inquisitor tradens brachio sæcula-
ri; aut faciens opus, ad quod quis tenetur
Iure diuino vel naturali, vt Confessor, qui
non vult absolueret Reum, nisi fateatur cri-
men, aut Iudicem, nisi faciat, quam debet
Iustitiam,

Iustitiam, aut legem ferens pro Malefactoribus. Item Prælatus, si pro defensione Ecclesie suæ debita, invocet brachium sæculare cum protestatione etiam fictâ, se non querere pœnam sanguinis, aut milites conducatur pro defensione sui Iuris vel rerum. Non autem excusatur talis Prælatus, si in suo territorio publicè assistat executioni mortis, aut mutilationis, nisi apertè constet adesse ob aliam causam, quam ut fauceat, aut Auctoritatem præstet. Excusantur tamen Clerici vel etiam Religiosi non habentes temporalem Iurisdictionem, qui in loco supplicij, sine causa assistendo, ne venialiter quidem peccant. Item vendentes aut commodantes scalam, funes, enses, & similia ad executionem mortis: Idem dicendum est de faciente furcam. Similiter sine periculo Irregularitatis possunt ministrantes Infirmis, eos vertere ex latere ad latus, vel transportare de lecto ad lectum, vel eis cibum aut potum porrigere, & mederi etiam scindendo vel adurendo, licet ipsi Ministri sint Clerici, & ex his actionibus præter intentionem mors sequatur, modò hæc omnia fiant cum cautela, quæ à Prudentibus comunitè adhibetur, adedq; sine culpa mortali. Vnde magis excusantur Medici & Chirurghi secundùm artem

medentes. Item excusatur Clericus baptizans puerum in periculo, qui ex illo citius moritur. Demùm excusantur, qui prorsus inuoluntariè vel in amentia, vel causa suæ vitæ defendendæ, vel ne grauitè vulnerentur, aut graue nocumentum accipiant in bonis temporalibus, honore, pudicitia, &c. quæ aliter defendi non possunt, aut in defensione proximi innocentis, maximè sibi propinqui, vel quando est Reipub. necessarius, siquidem etiam non possint fugere sine notabili dedecore; & Clerici, qui etiam ex intentione cum moderamine inculpatae tutelæ, saltem citrà mortale peccatum deformant, vel causam deformitati præbent. Dixi, *Proximi innocentis*; secus enim est, quando quis iustè inuaditur, vt contingit, cum Satellites seu Ministri Iustitiæ publicæ authoritate aliquem capere volunt ad puniendum, tunc enim inuasus, si aliquem ipsorum occidat, omninò Irregularis efficitur.

Nota ex *Barbos. de Potest. Episc. p. 2. alleg. 39 n. 56.* tunc aliquem dici moderamine inculpatae tutelæ vt, qui se non poterat defendere aut tueri, nisi eo modo quo se defendit. Quod cognoscendum est ex modo, tempore & causa, aliisque circumstantijs personarum. Quando excessus in modo defen-

defensionis fuit solùm venialis culpa, non incurritur Irregularitas, ea enim non incurritur, nisi propter culpam mortalem. Similiter ex eo, quòd quis occidat inuasorem suum ex odio, ira, aut mala voluntate, dici non debet non seruare moderamen inculpatæ tutelæ, si aliàs non potest alio modo euitare damnum imminens; nam etsi talis actio interna sit peccaminosa, actio tamen externa excusatur à culpa homicidij.

249. Ad hanc speciem Irregularitatis reducitur etiam ea, quam contrahunt belli Duces & milites, qui in bello iusto offensus mutilant vel occidunt, aut alijs in hac re propinquè cooperantur. Sunt enim & hi publicæ Iustitiæ Ministri. Secùs quando dum aliqui occiduntur, tantùm assistunt, aut eos citrà deformitatem vulnerant vel exhortantur in bello iusto Milites, vt strenuè se gerant, vel illis vendant, donent arma, modò non irritent ad determinatam hominis occisionem: licet etiam de his aliqui probabiliter asserant non incurrere, eò quòd Irregularitas hæc imposta non sit, nisi contra eos, qui propriâ manu occidunt. Secùs est etiam de Clericis, si quo casu ex dispensatione Papæ, aut ob necessariam rei publicæ defensionem, quæ moram non patitur, licitè in bello pugnant & occidunt:

Aa 4

Imò

CCXLIX.

Incurritur à mō
licet hinc.

Imò quoties defensivum bellum est iustum & licitum, militantes etsi occidant, non fiunt Irregulares. Eadem est enim ratio huius belli, quæ privatæ defensionis, iuxta Tanner. *vbi supra*. vbi has vniuersales prescribit Regulas,

Regula 1. 1. *Quicumque Laicus vel Clericus privatâ autoritate deformando, vel causam deformationi, privatâ autoritate factæ, dando, non peccat, vel saltem non mortaliter, Irregularis non fit.*

Regula 2. Regula 2. ad Clericos speciatim pertinet: *Quicumque Clericus ex precepto Charitatis erga Patriam, Parentes, proximum, &c. tenetur via defensionis deformare, etiam autoritate publicâ non incurrit Irregularitatem.*

CCL. 250. Secundum genus Irregularitatis, provenit ex delicto, cuiusmodi, licet plura quidam enumerent, ex probabiliori tamen, quinque tantum in proposito delictorum genera Irregularitatem inducunt, & ob culpam duntaxat mortalem incurritur.

Delictum 1. Primum delictum est, cum quis post *Homicidium.* Baptismum, vivum hominem illicitè & cum culpa mortali, occidit aut mutilat, dando etiam ad id causam propinquam, vt consulendo, hortando, mandando, nisi antequàm executioni detur, mandatum revoceat. Si quis non intendat mortem, nec applicet

plicet causam de se efficacem ad mortem, sed potius excludat, & tamen aliquid faciat vel consulat, vnde sequatur mors, erit quidem homicida casualis, non tamen Irregularis, quando in hoc nō peccavit mortaliter. Vide circa hanc Irregularitatem dicta superius n. 247.

Delictum 2. ex quo huius speciei Irregularitas contrahitur, est male suscipere Ordines, cuius licet varii ponantur modi, Diana tamen p. 4. rz. 2. de Irregular. Res. 55. in duobus tantum casibus incurrri docet. 1. Si furtim ordinetur, hoc est, nec examinatus nec admissus; vel quando quis facit vt alius examinetur, & ipse loco illius & nomine suscipit Ordines, 2. Si durante Matrimonio etiam non consummato præsumit ordines suscipere.

Delictum 3. Est violare censuras Ecclesiasticas, celebrando vel exercendo actum alicuius Ordinis proprium, vt si excommunicatus excommunicatione maiori, suspensus aut interdictus, sciens vel scire debens aliqua tali censurā se irretitum, exercet actum alicuius Ordinis, velut ordinatus tali ordine, solēnter, & quasi ex officio.

Delictum 4. Iterare Baptismum, quando quis permittit se rebaptizari, vel ipse bis

2. Male
suscipere
Ordines.

3. Violare
Censuras
Eccles.

4. Iterare
Baptismum.

aut pluries baptizat, saltem quoad ordines superiores non suscipiendos.

3. *Infamia.*

Delictum 5. Est infamia tam Iuris quam facti, de qua V. *Electio*. n. 166.

CCLI.
Irregularitas tollitur tribus modis.

251. Irregularitas vniuersim tollitur tribus modis, per Baptismum, Professionem Religionis, & per Dispensationem. Et si Sayr. de *Censur. l. 7. cap. fin. n. 7.* & alij dicant, quod Irregularitas quæcunque possit etiam tolli per absolutionem, cum intentione Irregularitatem tollendi prolata. Quinimò eam quæ ex delicto est, auferri per absolutionem potius, quàm per dispensationem: Et cum datur Potestas absoluendi à censuris & pœnis Ecclesiasticis, aliam non intelligi, quàm facultatem dispensandi circa Irregularitates ex Delicto resultantes, vt in Declaratione Bullæ Pauli 3, contra Soar. docet Urban. ab Ascens. *Theol. Mor. tr. 2. p. 2. dist. 1. c. 1. Reg. 13.* Itemque c. 3. *Reg. 7.* cum ratione defendit, siquidem Christus Dominus sub verbis ligandi & soluendi facultatem Ecclesiæ dedit tam dispensandi, quàm absoluendi.

CCLII.
Dispensatione.

252. Quædam Irregularitates sine vlla etiã dispensatione tolluntur. Vt 1. Irregularitas proueniens ex defectu ætatis, quæ solo lapsu temporis tollitur, cum quis legitimam secundum Canones ætatem attigerit.

Ita

Ita qui morbo aliquo aut defectu corporis laborat, si euadat sanus & cessauerit defectus, post longi temporis probationem admitti potest. Similiter & ij, qui sunt serui, aut matrimonio iuncti, vel ad ratiocinia vel curiam secularem obligati, sublatis istis manent habiles ad Ordines sine ulla dispensatione. Sic etiam Illegitimus ex subsequente Matrimonio, si parentes inter se cōtrahant, ipso facto fit legitimus. Demum Irregularitas ex Infamia contracta, lapsu temporis vel mutatione loci, tolli potest; qui enim in vna Ciuitate contraxit infamiam facti, desinit esse Irregularis, si alibi ex mutatione vitæ acquirat bonam famam; imò & in eodem loco, lapsu temporis, fama recuperari potest per bona opera apud bonos & graues viros, sicut fuerat perdita per factum proprium. Si verò fuit Infamia Iuris vel Iudicis, tolli potest, si restituatur in integrum fama per sententiam Iudicis. Ita ex communi P. Bassæ. ro. 2. V. Irregularitas. in fine.

253. Baptismus tollit omnem Irregularitatem, seu potius in Baptismo non est ulla Irregularitas ex aliquo, quod fuit antè Baptismum, præter eam, quæ ex matrimonio prouenit, nempe Bigamia, & Irregularitates quæ proueniunt ex defectibus corporis,

CCLIII.

Baptismo.

poris, non quia erant ante Baptismum, sed quia reperiuntur etiam post Baptismum, sicut in alijs Baptizatis, ut qui est minoris ætatis, qui est naturaliter deformis, vel patitur alia vitia, quæ generant horrorem aut scandalum, &c.

CCLIV.
Professio-
ne Reli-
giosâ.

254. Quantum ad Religionis ingressum, voluerunt quidam nullam tolli penitus Irregularitatem, sed faciliorem tantum reddi dispensationem. Alij ex opposito docuerunt omnem Irregularitatem aufferri, præter eam quæ est ex Bigamia & homicidio voluntario. De quo Sot. 4. d. 25. q. 1. a. 3. post 1. Concl. Mos, inquit, nunc in Religionibus seruatur, siue iure Communi, siue consuetudine, siue Priuilegio obtentus sit, ut per Professionem omnis Irregularitas, quantum ad Ordinum susceptionem aboleatur, præter illam quæ ex homicidio voluntario, vel ex Bigamia contrahitur: non autem quantum ad Prælationem. Sotum secutus fuit Tolet. edit. antiq. l. 2. c. 31. at verd c. 82. edit. nou. negat vllam tolli per Religionis ingressum, nisi quæ Iure expressa est, quæ modò communis est DD. sententia. Iure autem tantum Irregularitas ex natalium defectu videtur expressa. Hæc ipsa etiam aufertur solum per Professionem quoad SS. Ordines, non autem quoad Prælaturas seu dignitates & officia Ordinis. Quibus

Quibus nominibus quid intelligatur *Vid.*

V. Prælatus.

255. In Irregularitatibus ordinario iure solus Papa potest ac solet in his, quæ iure humano contrahuntur, dispensare, in quibusdam tamen valdè rarè & non sine difficultate magna, videl. in Irregularitate Bigamiæ, præsertim veræ ac propriæ dictæ, ex homicidio voluntario & illicito ac notorio, & in ea, quæ est ex corporis defectu, si magna deformitas appareat, & in populo Christiano scandalum generare possit, si talis ad Altaris ministerium accedat.

CCLV.
*Dispensatio
110 Papa-
lis.*

256. Ex commissione ipso iure facta per Trid. *sess. 24. c. 6.* dispensare possunt Episcopi, etiam confirmati tantùm, & non consecrati cum subditis, tam intrâ, quàm extra Diœcesin existentibus, & in absentia, in omnibus Irregularitatibus provenientibus ex delicto necdùm deductis ad forum contentiosum, excepto Homicidio voluntario etiam occulto. Quæ dispensatio non solum pro foro interno, sed etiam externo proderit. *Bassæ. rō. 1. V. Irregularitas. n. n. §. cum Sanch. & alijs contra Henric.* Per Irregularitates verdò provenientes ex delicto occulto, intelliguntur à Concilio, non solum casus illi, qui à nemine sciuntur, nisi ab ipso pœnitente, sed etiam alij occulti, dum modò

CCLVI.
Episcopalis.

13

dummodò non sint deducti ad forum cõ-
 tentiosum, & intimati parti denunciata, &
 hoc per citationem, quæ est primus actus
 Iudicij, sine quo proindè licet delictum de-
 feratur ad Iudicem, videtur esse sicut antea
 occultum, & ita per Episcopum dispensa-
 bile. P. Caspens. *de Censur. d. 5. sec. 17. cum*
Sanch. de Matr. l. 8. d. 34. n. 58. Non requi-
 ritur autem delictum esse probatum vel de-
 claratum, sed tantùm quòd sit deductum,
 quamvis reuera non sit probabile. Quòd
 si non probetur delictum & absoluat,
 iudiceturque reus innocens per sententi-
 am, in tali casu, res in eum statum deduci-
 tur, in quo erat crimen ante accusationem
 vel denuntiationem, & potest dispensari ab
 Episcopo, quando nec plenè, nec semiple-
 nè probatum; quando verò probatum est
 etiam semiplenè, non manet, sicut antè, oc-
 cultum, propter infamiam secutam ex se-
 miplena probatione. Adhuc tamen in hoc
 Episcopum posse dispensare, præter Auil.
 Henrig & alios tacito nomine allegatos à
 P. Caspens. tenet pluribus citatis Dian. *p. 2.*
tr. 2. Res. 79. Quia iam satisfactum est scan-
 dalo publico per sententiam Iudicis, & sic
 purgavit delictum Irregularitatis, & manet
 iam crimen sicut antequàm deferretur ad
 Iudicem,

257. Homicidium omninò occultum, ita quod nulli testibus comprobari, neque aliter quàm per propriam confessionem scripi potest, vel nullam inducere Irregularitatem, vel saltem non reseruatam Papæ, sed ab Episcopo dispensabilem, Miranda in *Man. Pral. 10. 2. q. 8. a. 10. concl. 1. & 2.* vocat verissimum & probabilissimum, non obstante Trid. quod intelligendum ait non de homicidio prorsùs occulto, & nullâ ratione probabili, sed de occulto, quod quamvis actu non sit deducit in iudicium, est tamen probabile. Ut probabile admittunt cum alijs multis, Campanil. in *Diuersor. Iuris Rubr. 11. c. 27. n. 136.* & Lezan. *10. 1. c. 18. n. 44.* Aliàs etiam cum Irregulari ex homicidio occulto, ut ministret in Ordinibus susceptis, Episcopum dispensare posse docet Dian. *p. 4. tr. 2. de Irregularit. Res. 100.* urgente necessitate scandali vel aliâ, atque difficili existente recursum ad Papam, vel ob inopiam, vel magnam distantiam, & hoc, siue ex eius ordinaria potestate, siue ex tacita Papæ concessione, cum credendum non sit Papam sibi dispensationem reseruasse in tanto animarum periculo, ut de dispensationibus in impedimentis Matrimonium dirimentibus dixit Sanch. *l. 2. de Matr. d. 4. n. 7.* & alij cõmuniter, *supra V. Dispensatio.*
 n. 141. 258. Aiunt

CCLVII.

In Homicidio.

CCLVIII.
Defectu
perfectæ
lenitatis.

258. Aiunt quidam, quando Papa concedit facultatem dispensandi in Irregularitate, excepto homicidio voluntario, hoc ipso etiam facultatem concedere, non tantum in homicidio casuali illicito, sed etiam iusto, quod inducit Irregularitatem ex defectu lenitatis, quale Iudices, cæteriq; Ministri Iustitiæ, proprium officium iustè exequentes contrahunt, quod neque culpabile, neque iniustè apparet. Hanc sententiam pluribus allegatis propugnat Barbos. de Offic. & Potest. Episc. Alleg. 39. n. 46. Quibus alios insuper superaddit Dian. cit. Res. 69, qui proindè hanc opinionem probabilem vocat, oppositam tamen, & meritò probabiliorem. Licet enim dictum illud habeat veritatem, quando Papa absolutè facultatem concedit dispensandi in Irregularitate, excepto homicidio, non tamen quando illam restringit ad Irregularitatem certi generis, vt in dicto loco Concilij, vbi tantum Episcopis concedit dispensationem ex Delicto, excipiendo homicidium. Quare cum Irregularitas ex defectu lenitatis, non sit ex Delicto; ex probabili etiam sententia, non potest ex illo fundamento in ea dispensare. Secùs se habet, quantum ad Prælatos Regulares habentes Priuilegium dispensandi in omnibus Irregularitatibus, exceptâ Bigamia

gama &
cum hab
cidio, in
vtrique di
tu lenit
259.
ares, de
volum in
cum lob
bus poss
hoc pot
habent
vt iam
Pij 6.
quo
num,
ditis,
& La
vid. P.
Ex I
prelati
i. Pij 6.
a. d. i.
V. irreg
et V. ir
a. d. i.
Princ
Cathol
Princ

gamiâ & homicidio voluntario, &c. vbi cum habeatur absoluta concessio ab homicidio, sine restrictione, ex Delicto, possunt utique dispensare in Irregularitate ex defectu lenitatis. P. Bassæ. V. Abbas. n. 4.

259. Iam quod attinet ad ipsos Regulares, de quibus principaliter hîc agitur, possunt inprimis eorum Prælati dispensare cum subditis suis in omnibus illis, in quibus possunt Episcopi cum sibi subiectis, & hoc partim ex jure communi, quia scilicet habent Iurisdictionem quasi Episcopalem, *vt iam sæpè dictum est*, partim ex Priuilegio Pij 5. *relatò V. Absolutio quoad Fratres. n. 14.* quo datur facultas Superioribus Religio-num, vt possint facere cum sui Ordinis subditis, quod possunt Episcopi cum Clericis & Laicis, iuxta Trident. *vbi supra. de quo vid. Peyr. in Constit. Pyrrhi. n. 46.*

Ex Priuilegijs alijs diuersorum Pontè præsertim Clem. 4. Eugen. 4. Sixt. 4. Iul. 2. Pij 5. Greg. 14. quos referunt Lezan. *to. 1. c. 18. n. 40. & seqq. distinctius autem to. 3. V. Irregularitas. Bassæ. to. 1. V. Abbas. §. 4. & V. Irregularitas. 9. n. 10. P. Cyprian: ad c. 7. Reg. lect. 12.* Prælati nostri, Generalis, Prouinciales, & eorum Vicarij, ac etiam Custodes in casu vrgente, dum aditus ad Prouincialè non patet. P. Sigism. *de Elect.*

Bb

dub.

CCLIX.

Porstas
dispensandi
Regularium et
ga subditos.

dub. 104. n. 11. (alij Guardiani & Confesso-
res quantum ad vsum Sacramentorū dun-
taxat, *iuxta dicta V. Absolutio, quoad FF. n. 21.*)
possunt in foro tam externo quàm interno,
dispensare cum subditis, & non subditis,
eiusdem tamen ordinis, quando ad eos de-
clinant, in omni Irregularitate, saltem non
proueniente ex *Bigamiâ, mutilatione mem-
brorum, vel homicidio voluntario.* Ita vt defe-
ctu & Irregularitate huiusmodi non ob-
stantibus, Irregulares ipsi ad quoscunq; eti-
am Sacros Ordines promoueri, & in illis,
& in Altaris Ministerio ministrare, & tam
ipsi Irregulares, quàm defectum natalium
(ex adulterio, sacrilegio, incæstu, & quo-
uis alio nefario, & illicito coitu prouenien-
tem) patientes, ad quascunq; admini-
strationes & Officia eligi, recipi & assumi,
illâque gerere & exercere liberè & licitè
valeant.

Dixi, *saltem non proueniente ex Bigamia,
mutilatione membrorum, & homicidio volun-
tario.* Licet enim Machadus *relatus à Dian.*
p. 8. tr. Res. 41. vniuersim asserat Prælatos
Regulares plenissimam habere facultatem
dispensandi cum sibi subditis in quacūque
specie Irregularitatis sine vlla exceptione.
Itemque N. P. Gesuald. *p. 2. Theol. Mor. tr.*
24. c. 1. n. 23. referens ex *Comp. Priu. Mend.*
V. Ab-

P. Absolutio quoad FF. §. 40. Oraculum Mar-
ini. datum 1. mo. Monasterio vallis Oleti,
 postmodum extensum & communicatum
 omnibus Prioribus, vel Abbatibus aliorum
 Monasteriorum, quo possunt Prælati ordi-
 nis cum suis subditis dispensare in omni Ir-
 regularitate, etiam in illis, in quibus Papa sibi
 reseruat vicem, vs in homicidio, & membro-
 rum mutilatione, & enormis sanguinis effusione,
 dummodo tamen aliquod illorum non sit notori-
 um, & hoc ad euitanda scandala. Quibus ac-
 cedunt P. Caspens. tr. 25. de Censur. circa
 fin. adiungens concessionem Sixti 4. Et P.
 Sorbo in Comp. Priu. V. Dispensatio. In fine
 superaddens Indultum Iul. 2. ac demum P.
 Cypr. vbi supra extendens illam facultatem
 ad Bigamiam quoque non solum occultam,
 sed etiam notoriam, quia dicti Pontifices
 absolute loquuntur, super omni Irregularita-
 te absque vlla limitatione, imò cum expres-
 sa mentione, etiam in illis casibus, in qui-
 bus Papa sibi vicem reseruat (exceptio autem
 firmat Regulam in contrarium) in foro
 tamen conscientie tantum, & exceptis tri-
 bus, scilicet membrorum truncatione, enormi
 sanguinis effusione, ac morte, quando sunt noto-
 ria. In praxi tamen tam larga potestas fa-
 cile exercenda non est, cum & Papa diffi-
 culter adeò in his tribus dispenset; sicut &

Bb 2

ish

De hoc
Priusle-
gio Sid.
V. Occul-
tum. n.
348. &
V. Priusle-
gium.
n. 448.

in alijs, quæ procedunt ex aliquo enormi corporis vel animæ vitio, quod posset scandalum generare fidelibus videntibus celebrare illud habentem, vt si quis lepra sit infectus, vel morbum caducum patiat, aut conuictus sit criminibus, quæ in iure notantur Infamiâ; In Bigamiâ verò potissimum, quæ vt aduertit Urban. ab Ascens. *Theol. Mor. tr. 2. p. 2. dist. 2. c. 4. Reg. 4.*, magis opponitur coniunctioni Christi cum Ecclesia per vnicam huius desponsationem, quâ Christus eam in fidelitate perpetua desponsauit, quàm homicidium, quod eatenus tantum Ecclesiæ repugnat, quatenus ipsa non nouit sanguinem.

Quod si deformitas tantâ non sit, quin dispensare Papa possit, puta, si oculi sit deformitas, claudicatio, vel priuatio pedis, vt cum ligneo pede ad altare accedere oporteat, cum eiusmodi Prælati dispensare possunt, saltem ad vsum susceptorū Ordinum, vt Sacerdoti celebrare liceat. In dubio num defectus aliquis sit ita notabilis, vt inducat irregularitatem, an non? licet aliqui teneant iudicium de hoc ad Superiores Regulares minimè spectare, sed ad Episcopum; plures tamen contrarium amplectuntur, quia hoc magis spectat ad Episcopalem Iurisdictionem (quam ipsi Prælati habent in

suos

quos, non autem Episcopi) quàm ad Ordinis Characterem: In Collatione tamen Ordinum stat per Episcopum, admittere vel rejicere arbitrium factum à Prælato Religionis. Vide Bassæ. V. Irregularitas. 2. in fin.

260. Respectu Sæcularium, Lezan. 10. 1. c. 19. n. 14. non agnoscit vllum Priuilegium alicui Religioni concessum dispensandi circa Irregularitates; Impugnat verò nominatim cum Soar. illud concedi Priuilegio Pauli 3. per verba, *absoluedi à pœnis Ecclesiasticis*, tanquàm contra stylum Curie. Similiter & Collector Priuileg. Mendic. V. *Absolutio quoad Sæcul. n. 20* dubitat num facultas dispensandi super Irregularitate reservata Ordinarijs, facta fratribus Ordin. Minor. à Sixt. 4. data sit respectu Sæcularium. Econtra, Sacerdotem Regularem posse dispensare Sæculares super omnibus Irregularitatibus occultis, super quibus Episcopus ex concessione Tridentini dispensat, ac cõsequenter in quibusdam Irregularitatibus ex homicidio voluntario, iusto vel iniusto cõtractis, ex duplici illo capite potissimum, tum alijs pluribus indultis Apostolicis, argumentis & authoritatibus ex instituto, præter alios citatos à P. Bassæo V. Irregularitas. 11. n. 10. latè confirmant Urban. *vbi supra*, & Chassainus de Priuileg. 11. s. c. 4. prop. 1.

CCLX.

Respectu
Sæcularium.

Bb 3

Ex

Ex quibus tandem corollario i. sequitur, inquit, Quod hæc facultas dispensandi extenditur ad omnes Irregularitates, in quibus potest Episcopus dispensare; ita ut quicquid iure communi potest Episcopus super Irregularitatum dispensatione, possit Sacerdos Regularis per istud Priuilegium (Sixti 4.) ait enim Pontifex se illis (Minimis, & consequenter cum ijs participantibus) concedere facultatem dispensandi toties, quoties fuerit opus super quacunque Irregularitate, Ordinario reseruata. Cumque Episcopus possit relaxare Irregularitates, quæ ex quibusdam defectibus naturalibus aut alijs inculpatis proueniunt, ut sit aliquando cum quibusdam illegitimis, quoad aliquos Ordines, aut quoad illorum usum, iuxta illa quæ tradit Eusebius; ita cum illis poterit Regularis Confessor similiter dispensare, dummodo super his non fuerit sententia lata, quia tunc requiritur dispensatio solennis, quæ Regulari Confessori non conceditur. Hæc ille, qui demùm concludendo; His omnibus, inquit, addere liceat, Regularibus, in partibus Infidelium siue hereticorum existentibus, factam fuisse facultatem ad dispensandum super omni Irregularitate ad formam facultatis Legati à Latere, ex Priuilegio Innoc. 4. & Ioann. 22. Fratribus Minor. concesso: ac etiam ex priuilegio eiusdem Innoc. facultatem possidere dispensandi cum Clericis defectum naturalium.

alium patientibus, dummodò de adulterio, de incestu, aut Regularibus non fuerint procreati: Et denique ex concessionibus Sixti 5. & Pij 2. Ordini Fratrum Prædicatorum factis, habere facultatem dispensandi super omni irregularitate, exceptâ eâ, quæ à Bigamia descendit. Sic Thomas à Iesu l. 12. de procuranda salute omnium gent. in quo assertit concessionem integram Pontificum, in quibus hæc Priuilegia expressè continentur. Hucusque Chass. quæ verbotenus huc transcribere placuit, quoniam neque Thomam ab eo allegatum, neque concessionem illam Pontificiam videre licuit. Quibus hoc vnū addo, quod Stephanus D' Aluin. Ordin. Minim. de Possess. Episc. & Abbat. c. 36. n. 12. ex Priuilegijs sui Ordinis attestatur, suos Minimos Romæ in celeberrimo illo suo Conuentu SS. Trinitatis in Monte Pincio, sic in praxi vti Priuilegio illo Sixti 4. superiùs adducto, etiam circa externos.

Refert etiam P. Bassæ. vbi supra. Oraculum Greg. 13. ex Append. litt. Apost. pro Societate, quo etiam Mendicantes communcent, vt possint rehabilitare ab omni genere Irregularitatis, præter eam, quæ est ex homicidio, mutilatione, Bigamia, & defectu Natalium. Mentio huius fit inter facultates Septentrionales dictæ Societ. V. Irregularitas.

laritas sub die 2. Sept. 1580. Et cum limietatione, ne in vsu huius facultatis aliqui minus docti errent, reconciliare ab Irregularitate defectu lenitatis contracto, omnibus Confessarijs approbatis conceditur, ab alijs vero, Rectoribus, qui eandem facultatem concedere possint alijs doctis & prudentibus. Et V. Ordines Maiores, absolui possunt (ait Collector) à nostris, qui excommunicati sacrorum Ordinum ministeria obijissent, ac cum ijs super Irregularitate dispensari. Pius 5. 22. Nou. 1568. Idem concessit Greg. 13. 25. Iun. 1573. Et iterum 24. Aug. 1576. cum extensione ad eos absoluedos, qui Ordines etiam Maiores in excommunicatione maiori susceperunt, &c. Vide insuper V. Absolutio quoad FF. n. 21. V. Occultum. V. Dispens.

I V D E X.

261. Index Ordinarius, qui ex officio iudicandi potestatem habet: Delegatus, qui ex Commissione.
262. Iudices Regularium ordinarij qui sint?
263. Qui non sint?
264. Iudices Regularium delegati.
265. Quatuor delictorum genera, leuia, grauius, grauiora, grauisima.
266. Leuia & grauius iudicant Guardiani; Grauiora & grauisima Superiores Maiores. 261. Iudex